

آپدیت تیر ۱۴۰۵

باکسهای دقت کنید

نکات مهم

خلاصه

خلاصه حقوق تجارت ۱

ناشر: انتشارات سمت / کلیات، معاملات تجاری، تجار و سازماندهی
فعالیت تجاری (ربیعا اسکینی)

منبع اصلی دانشگاه پیام نور و سایر دانشگاهها

مناسب برای رشته‌های //
حقوق و سایر رشته‌های مرتبط پیام نور

نویسنده جزوه //
تیم تالیف بژیک

نوع فایل //
خلاصه میکرو طبقه‌بندی شده

کیفیت //
تضمین ۱۰۰٪ مطالب

۲

ساعت مطالعه

۱۰۰%

پوشش نکات

۲۳

صفحه مفید

حقوق تجارت (۱)

منبع درس: کتاب حقوق تجارت (کلیات، معاملات تجاری، تجار و سازماندهی فعالیت تجاری دکتر ربیعا اسکینی انتشارات سمت

تعریف حقوق تجارت

حقوق تجارت عبارتست از مجموعه قوانین و مقررات حاکم بر اعمال تجاری و تجار

حقوق تجارت = حقوق اعمال تجاری + حقوق تجار

مفهوم تجارت

تجارت در کنار صناعت و زراعت از اقسام کسب به شمار می رود. مفهوم و قلمرو تجارت در علوم مختلف متفاوت است. مثلاً مفهوم تجارت در اقتصاد شامل خرید و فروش کالای ساخته شده می شود در حالیکه در حقوق تجارت اعمالی که جنبه تولیدی، صنعتی، خدماتی و ... دارند نیز تجارت تلقی می شوند.

تاریخچه حقوق تجارت:

- دوره باستان

- قرون وسطی

- دوره جدید

- دوره معاصر

درک بهتر مقررات مستلزم بررسی تاریخ آن است. حقوق تجارت در ایران سابقه زیادی ندارد ولی با حقوق دیگر کشورها رابطه تنگاتنگ دارد. عمده حقوق تجارت ایران از حقوق کشورهای اروپایی اقتباس شده است. سابقه تجارت در ایران در حد تمدن ایران است ولی حقوق تجارت ایران در حقوق فرانسه ریشه دارد که خود از حقوق روم سرچشمه گرفته است.

منابع حقوق تجارت:

۱- قانون ✓

۲- عمل فعالان تجاری ✓

✓ ۳- رویه قضایی

✓ ۴- عقاید علمای حقوق تجارت

به سرچشمه های حقوق تجارت که قوانین و اصول و مقررات تجاری از آنها نشأت می گیرد منابع حقوق تجارت گفته می شود.

قانون:

✓ ۱- قانون اساسی

✓ ۲- قوانین عادی:

✓ الف) قوانین تجاری

✓ ب) قانون مدنی

✓ ج) کنوانسیون های بین المللی

✓ ۳- مصوبات مراجع خاص:

✓ الف) نظریات شورای نگهبان

✓ ب) مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام

✓ ج) تصمیمات هیأت وزیران:

✓ ا- تصویب نامه ها

✓ ب- آیین نامه ها

💡 قانون در معنی عام به هر قسم مقررات اطلاق می شود ولی در معنی خاص به مصوبات قوه مقننه قانون گفته می شود.

مهمترین قانون تجاری یا قانون تجارت

قانون تجارت مهمترین قانونی است که در زمینه مسائل تجاری به تصویب رسیده است و مشتمل بر انواع موضوعات تجاری است.

اولین قانون تجارت در سالهای ۱۳۰۳ و ۱۳۰۴ به تصویب رسید که بعدها در سال ۱۳۱۱ جای خود را به قانون تجارت فعلی داد.

قانون تجارت ۱۳۱۱ بازتاب ناقصی از قانون تجارت ۱۸۰۷ فرانسه می باشد.

قانون تجارت مشتمل بر موضوعاتی مانند تعریف تاجر، معاملات تجاری، دفاتر تجاری، شرکتهای تجاری، اسناد تجاری، نمایندگان تجاری، ضمانت تجاری، ورشکستگی و ... است.

قانون تجارت تنها قانون مربوط به تجار و اعمال تجاری نیست و در زمینه موضوعات تجاری قوانین متعددی به تصویب رسیده است.

تجدید نظر در قانون تجارت

پس از تصویب قانون تجارت در سال ۱۳۱۱ تنها اصلاحیه اساسی این قانون مربوط به سال ۱۳۴۷ می باشد که طی آن مواد ۲۱ تا ۹۳ قانون تجارت تغییر یافت و قانون اصلاحی حاوی ۳۰۰ ماده مربوط به شرکتهای سهامی جایگزین مواد مزبور گردید.

در تیر ماه سال ۱۳۸۴ به همت وزارت بازرگانی تجدید نظر کلی در تمام قانون تجارت به انجام رسید و پس از تصویب در هیأت وزیران به صورت لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است. در آینده نه چندان دور شاهد تغییرات زیادی در قانون تجارت خواهیم بود.

عمل فعالان تجارتي:

✓ الف) عرف و عادت تجاری

✓ ب) رسم تجاری

تعریف عرف و عادت تجارتي: رویه عملی تجار که در انجام معاملات تجارتي به آن پایبند هستند.

تعریف رسم تجارتي:

رویه عملی تجار که مربوط به منطقه یا صنف خاصی از تجار است.

تفاوت رسم با عرف و عادت

✓ ۱- رسم مربوط به منطقه خاص یا تجارت خاص است ولی عرف و عادت فراگیر می باشد.

✓ ۲- رسم وقتی الزام آور است که مورد توافق قرار گیرد ولی عرف و عادت در هر حال لازم الاتباع است.

عرف:

✓ الف) عام

✓ ب) خاص

عرف عام در خصوص همه معاملات است ولی عرف خاص مربوط به زمینه خاصی از تجارت است.

تعارض عرف با قانون:

✓ الف) تعارض عرف با قوانین امری

✓ ب) تعارض عرف با قوانین تکمیلی

در تعارض عرف تجارتي با قوانین امری باید قوانین را مقدم داشت ولی در تعارض عرف با قوانین تکمیلی، عرف مقدم است.

